26 10 09

Regeringskansliet / Klimat-och näringslivsdepartementet

Diarienummer KN2026/01175

Remissvar kring betänkandet Vägen mot utfasning (SOU 2026:33)

li.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till
li.transport.remissvar@regeringskansliet.se.

Detta remissvar är utarbetat av Kungliga Automobil Klubbens (KAK) expertråd under ledning av ordförande Anders Ydstedt.

Postadress:	Besöksadress:	Internet	E-mail	Telefon
Box 56038	Villa Godthem	www.kak.se	kontakt@kak.se	08-678 00 55
102 17 Stockholm	Rosendalsvägen 9			
	Stockholm			

Remissvar kring betänkandet Vägen mot utfasning (SOU 2026:33)

Förslaget

Utredningens övergripande uppgift har varit att föreslå styrmedel för att fasa ut fossila bränslen ur de sektorer som omfattas av EU:s ansvarsfördelningsförordning (ESR) i den takt som krävs för att på ett kostnadseffektivt och samhällsekonomiskt effektivt sätt nå det långsiktiga klimatmålet till 2045 samt de EU-åtaganden som Sverige har på klimatområdet.

Utredningen har analyserat vilka styrmedel som behövs för att Sverige ska kunna fasa ut fossila bränslen och nå klimatmålen, med särskilt fokus på vägtrafiken. Den behandlar bland annat samspelet mellan elektrifiering, biodrivmedel, drivmedelspriser, reduktionsplikt, skatter och EU:s nya utsläppshandel ETS2.

Sammanfattning

Kungliga Automobil Klubben, KAK, tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter på den aktuella utredningen. Vi vill lämna följande synpunkter.

- Ett mål och ett styrmedel. Utsläppen från vägtrafiken bör hanteras samma teknikneutrala och marknadsbaserade styrmedel som andra sektorer. Undvik dubbelstyrning genom flera parallella system.
- Sänk utsläppen, inte bilisten. Klimatpolitiken ska minska koldioxidutsläppen, inte begränsa människors mobilitet. Åtgärder som generellt fördyrar eller försvårar bilresande bör inte användas som klimatstyrmedel.
- ETS2 bör ersätta överlappande styrning. När EU:s nya utsläppshandel införs bör Sverige se över och avveckla nationella styrmedel som har samma syfte. Det ger enklare och mer förutsägbara spelregler för bilister och företag.

Synpunkter

KAK delar ambitionen om att minska vägtrafikens klimatpåverkan. Som bilklubb är det vår strävan att alltid bidra till att förbättra bilismen och minska de störningar som den ger upphov till. Bilen är en förutsättning för transporter och resande såväl i städer som på landsbygden. Bästa möjliga förutsättningar måste skapas för att fler ska få njuta den frihet som bilen innebär. Det är utsläppen som ska minska, inte människors möjligheter att köra bil.

Postadress:	Besöksadress:	Internet	E-mail	Telefon
Box 56038	Villa Godthem	www.kak.se	kontakt@kak.se	08-678 00 55
102 17 Stockholm	Rosendalsvägen 9			
	Stockholm			

KAK anser därför att principen för klimatpolitiken bör vara enkel: klimatmålet ska mötas av ett styrmedel som omfattar alla sektorer. Därför välkomnar vi att även trafiken omfattas av utsläppshandelssystemet. Om utsläpp av koldioxid prissätts genom ett effektivt och heltäckande system finns det inga anledningar att samtidigt lägga ytterligare styrmedel ovanpå detta med samma syfte.

KAK anser att 2045 målet är det verkliga slutmålet för klimatpolitiken, då Sverige ska nå nettonollutsläpp. Ett separat 2030 mål för transportsektorn riskerar att skapa kortsiktig och kostsam styrning för att nå ett delmål, i stället för att fokusera på den långsiktiga omställningen. Politiken bör därför inriktas på en stabil och teknikneutral väg mot 2045, där utsläppen minskar utan att människors mobilitet begränsas.

KAK efterfrågar ett holistiskt synsätt där principen är tydlig: bekämpa utsläppen, inte bilisten. Klimatmål bör uppnås via ett styrmedel för alla sektorer. Utsläppen ska minska, men det betyder inte att människors möjligheter att köra bil ska minska. Ett särskilt sektorsmål för transporterna riskerar att leda till fler regler och styrmedel som riktas mot själva bilresandet. Därför bör specifika sektorsmål utgå.

Vägtrafiken omfattas redan av en omfattande styrning genom bland annat drivmedelsskatter, reduktionsplikt, EU:s utsläppskrav för nya fordon och inom kort EU:s utsläppshandelssystem ETS2. Att stapla ytterligare nationella styrmedel ovanpå dessa riskerar att leda till dubbelstyrning, ökade kostnader och ett system som blir allt svårare för bilister, företag och myndigheter att överblicka.

Införandet av ETS2 bör därför följas av en översyn och avveckling av nationella styrmedel som styr mot att minska samma utsläpp, exempelvis koldioxidskatt på bränslen. Utgångspunkten bör vara ett sammanhållet, teknikneutralt och marknadsbaserat system där utsläpp kostar, men mobiliteten inte begränsas. KAK motsätter sig därför att klimatpolitiken används som argument för generella åtgärder som syftar till att minska bilresandet. Höjda kostnader för bilägande, försämrad tillgång till parkering eller andra åtgärder som försvårar bilanvändning är inte önskvärda. De bör inte betraktas som klimatstyrmedel när utsläppen redan prissätts på annat sätt.

Postadress:	Besöksadress:	Internet	E-mail	Telefon
Box 56038	Villa Godthem	www.kak.se	kontakt@kak.se	08-678 00 55
102 17 Stockholm	Rosendalsvägen 9			
	Stockholm			

Sverige är ett land med stora avstånd där bilen är avgörande för att människors vardag, arbeten och samhället i sin helhet ska fungera. Omställningen bör därför ge människor möjlighet att fortsätta vara mobila samtidigt som utsläppen minskar.

Elektrifieringen är en viktig del i att sänka utsläppen. Då måste det också vara enkelt att ladda bilen, oavsett om man bor i villa eller lägenhet och oavsett var i Sverige man bor. Mer kraft bör läggas på elnät, laddplatser och enklare regler, inte på att göra bilen dyrare och svårare att använda. Undanröj hinder och underlätta för elektrifieringen, men försvåra inte för andra tekniska lösningar.

I oroliga tider och om krisen skulle komma måste Sverige kunna fortsätta rulla. Bilar, servicestationer, verkstäder, vägar och tillgång till både el och drivmedel är en viktig del av vår beredskap. Omställningen måste därför bygga ett robustare transportsystem och inte göra Sverige beroende av en enda teknik eller energikälla.

Så skapas bästa möjliga förutsättningar för bilismens sunda utveckling. Nedan följer en sammanställning över KAKs ställningstaganden kring utredningen konkreta åtgärdsförslag

Utredningens förslag	KAK:s ställningstagande
Reduktionspliktsnivån höjs successivt	Avstyrks
Ett gemensamt krav på diesel och bensin införs	Avstyrks
Reduktionspliktens elkrediter används mer effektivt	Avstyrks
Möjlighet att spara utsläppsminskningar mellan åren utökas	Avstyrks
Ett system med prisgolv och pristak införs i reduktionsplikten	Avstyrks
Reduktionspliktsavgiften justeras	Avstyrks
Möjlighet till tidsbegränsad nedsättning av reduktionspliktskraven införs	Avstyrks
Subkvoter för avancerade biodrivmedel och RFNBO införs	Avstyrks

Postadress:	Besöksadress:	Internet	E-mail	Telefon
Box 56038 102 17 Stockholm	Villa Godthem Rosendalsvägen 9 Stockholm	www.kak.se	kontakt@kak.se	08-678 00 55

Utredningens förslag	KAK:s ställningstagande
Rena och höginblandade förnybara drivmedel inkluderas senast 2031	Avstyrks
Skatten på bensin och diesel höjs	Avstyrks
Malusgränsen för lätta fordon sänks och malusperioden förlängs till fem år	Avstyrks
Klimatpremien för tunga lastbilar och arbetsmaskiner förändras	Avstyrks
Möjligheten att återbetala elskatt för laddning av tunga lastbilar och bussar analyseras vidare	Avstyrks
Miljözon klass 3 delas upp	Avstyrks
Energiskatten på el sänks	Tillstyrks
Anslaget till elbilspremien höjs	Avstyrks
Den tillfälligt utökade nedsättningen av skatt på jordbruksdiesel förlängs	Avstyrks
Bränslefaktorn respektive bränsletillägget i fordonsskatten tas bort	Avstyrks
Skatten på uppvärmningsbränslen sänks	Avstyrks
Energi och klimatrådgivningen förstärks	Avstyrks
Medel för stöd till grundläggande kommersiell service öronmärks även fortsättningsvis och stödet utvärderas	Avstyrks
Pumplagen upphör att gälla	Tillstyrks
Principer för direkt prissättning av koldioxidutsläpp uppdateras	Avstyrks
Uppräkningen i energi och koldioxidskatt tas bort	Avstyrks
En ny struktur för beskattning av uppvärmningsbränslen införs	Avstyrks
Skatten på naturgas och gasol för motordrift höjs	Avstyrks
Nedsättningen av förmånsvärdet för laddbara bilar och gasbilar fasas ut stegvis	Avstyrks

Postadress:
Box 56038
102 17 Stockholm

Besöksadress:
Villa Godthem
Rosendalsvägen 9
Stockholm

Internet
www.kak.se

E-mail
kontakt@kak.se

Telefon
08-678 00 55

Utredningens förslag	KAK:s ställningstagande
Grundbeloppet respektive koldioxidbeloppet höjs i fordonsskatten och gränsen för när koldioxidbeloppet tas ut sänks	Avstyrks
Miljösklasserna för bensin respektive diesel tas bort 2031	Avstyrks

Postadress:	Besöksadress:	Internet	E-mail	Telefon
Box 56038 102 17 Stockholm	Villa Godthem Rosendalsvägen 9 Stockholm	www.kak.se	kontakt@kak.se	08-678 00 55